

Kaláris

Mártély önkormányzatának közéleti-kulturális információs kiadványa
Hírek, pillanatképek Mártély életéből 2005. szeptember - 14. szám

„Vannak akik mindent jobban tudnak, csak az eredményekben maradnak az utolsók között.“ (huni)

„Jelzöm...“

A hét vice...

Megalakult Mártélyon az az Igazságügyi Bizottság, amelynek alapvető célkitűzése, hogy segítse Dr. Lázár Jánost Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város polgármesterét, a község országgyűlési képviselőjét, megyei Fidesz elnököt abban a munkában, hogy megakadályozzák a csatorna létrejöttét. A bizottság, amely programját közvetlenül a mártélyi polgármesterhez juttatta el, felszólítja Balogh Jánosnét, hogy haladéktalanul állítsa le a csatornázást, különben: lemondásra kényszerítik (amit szerintük már meg is kellett volna tenniük), tüntetéseket kezdeményeznek a lakosság bevonásával, majd egy-két gránátot dobnak az irodájába, amelyek igazságot szolgáltatnak az ügyben, s lakhatatlanná teszik házáat, amelyet galád módon az adózók pénzéből bővített. Ezzel együtt hivatalosan felszólítják a polgármestert, hogy „húzzon el a francba”, mert ilyen polgármesterre nincs szüksége az embereknek. A szegény idősök, rokkantak nevében pedig sajnálkozásukat fejezik ki, amiért hiába bíztak a polgármesterben, az becsapta őket. Végül abbéli véleményüknek adnak hangot, hogy ha nem teszi meg mindezeket, súlyos problémák következnek...

Hát eddig tartana ez a vicc, ha tényleg vicc volna. De, nem az. Mint azt a lapban majd látni fogják, az eredetiben megjelentetett fenyegetőlevél létezik. Kérdések sora merül fel. Miféle bizottságot is alakítottak? Kik? Hányan? Mekkora „embertömeget” képviselnek? Kiknek a kezdeményezésére? És még egy nagyon fontos dolog: nem gondolnám, hogy Dr. Lázár János a levél alján szereplő kétes eredetű és rendeltetésű bizottsággal s az általuk leírt és megajánlott terrorista módszerekkel bármiféle közösséget tudna vállalni! Ő ennél

mindenképpen és sokkal műveltebb, empatikusabb, józanabb gondolkodású, és megfontoltabb. Mártély önálló település, önálló és független önkormányzattal. Ily módon, a napi szinten hangoztatott demokrácia jegyében elképzelhetetlen, hogy bizonyítható tények nélkül valakik teljesen aláássák a település emberi viszonyait, végképp bizalmatlanságba kergetve és egymás ellen fordítva embert, rokont, családtagot. És nem tudom, és nem akarom elhinni, hogy soha nem tűnik el a rágalmazás, a vádaskodás, a fenyegetőzés ebből a faluból, s hogy ez a hangnem komolyan vehető és értelmezhető volna. Ha ez így volna, az lenne életem egyik legnagyobb csalódása! Már amennyiben ez érdekel egyáltalán valakit.

Addig is míg arra rendelt hatóságok meg nem találják és számon nem kérik a „Bizottság” tagjait, a polgárok inkább gyerekeink biztonságára vigyáznak reggelente a zebránál – mert ez mégiscsak fontosabb! De azért mindenütt figyelünk!

Farkas Zoltán

Erről olvashatnak

A hét vice	1. oldal
Önkormányzati hírek	2-3. oldal
Szűnyogűző nap	4-5. oldal
ÁMK hírek	6. oldal
Gondozási központ hírei	6-7. oldal
Domborművet avattunk	7-9. oldal
„Olyan volt, mint mikor az ég a földdel összeszakad...”	10. oldal
Galambposta	11-13. oldal
Eredetiben – az „Igazság Ügyi Bizottság” levele	13. oldal
Szent Mihály körül – Öregapám, meg a sánta ló	14-16. oldal
Legenda és hagyomány beszélgetés Arnóczkyné Marikával	16-17. oldal
Focihírek	18. oldal
Anyakönyvi hírek	18. oldal
Apróhírdetések	18. oldal

Péter jegyzete

Közlemény!

Kedves olvasói a Kalárisnak. Gondolom, vannak Önök között, akik figyelemmel, esetleg szívesen olvasták eddig folyamatosan megjelent írásaim. Amit részben azért tettem, hogy más hozzám hasonló hobbyíró, is kedvet kapjon az íráshoz. Evvel a Kaláris, (a mi újságunk.) színvonalát, változatosságát, patrióta elkötelezettségét, mártélyi sajtóosságát növelve.

Tekintettel a jelenlegi helyzetemre, én csak túlnyomórészt határon túli, esetleg országos jellegű eseményeiről tudok

beszámolni, jegyzetelni. Ezért a jövőben, csak alkalmanként szándékozom írásaimmal jelentkezni. Remélem ez által néhány olvasó kívánságának eleget tudok tenni, hogy ez a kiadvány jobban helyi jellegű, illetve érdekeltségű legyen. Így nagyobb helyet adva, a mártélyi eseményeknek.

Ennek ellenére, a jövőben is éles figyelemmel követem a történeteket, és ha úgy érzem, hogy igény lesz a véleményemre, vagy értelmét látom ismereteim terjesztésének, örömmel fogok a Kaláris hasábjain írásaimmal jelentkezni.

Szívből köszönöm az olvasóim eddigi érdeklődését. Külön köszönet, azoknak, akik szóban, vagy írásban biztattak, és örömmel igazolták írásaim hitelességét, és jegyzeteim időszerűségét.

Tisztelettel: Pósz Péter

Önkormányzati hírek

Csatornázás

Tájékoztatjuk Mártély lakosságát, hogy a Képviselő Testület határozatának megfelelően, községünkben a „Caementarius” Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. kivitelezésében folytatódik a csatornázás.

Testületi ülés

2005. szeptember 27-én, 14 órai kezdettel tartotta meg Mártély Önkormányzatának Képviselő Testülete soros ülését.

Az ülésen két fő napirendi pontot tárgyaltak. Elsőként tájékoztatást hallgattak meg Balázs Gábor polgárvédelmi főhadnagytól a Csongrád megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hódmezővásárhelyi Polgári Védelmi Kirendeltségének tevékenységéről, valamint Mártély község veszélyeztetettségének helyzetéről.

Balázs Gábor ismertetőjében elmondta, hogy a Polgári Védelem annak idején, egy háborús szervezet volt. Mára, bár abbéli feladatai is megmaradtak, elsősorban a civilizációs katasztrófák megelőzése, és a bekövetkezett katasztrófák lakosságot érintő másodlagos hatásainak a felszámolása az alapfeladatuk. Elmondta, hogy minden településen a Polgári Védelem első számú vezetője a polgármester.

Minden esetben azonnali riasztás és tájékoztatás után lendül mozgásba szervezet, amely a lakosság egyéni védőeszközökkel történő ellátásától kezdve, a kitelepítés, befogadás elhelyezés folyamatán át, egészen a lakosság anyagi javainak a mentéséig terjed. E komplex feladat sikeres megoldásához elengedhetetlen a tervezés. Mártélynak is van ilyen Polgári Védelmi terve, amely részletesen tartalmaz egy esetlegesen bekövetkező, bárminemű katasztrófa esetén követendő cselekvéssort. A község, ha egy ötös skálán nézzük a fokozatokat, jelenleg 3-as besorolású veszélyeztetett település. Leginkább veszélyeztető körülmény a Tisza közelségéből adódó, a levonuló árhullámok miatt bekövetkező árvíz, és következményei, amely azonban, mivel a folyó felső szakaszain kialakuló nagy árhullámok rendszerint elcsendesedve, mintegy szétterülve közelítik meg az alsóbb szakaszokat, a falu földrajzi adottsága, jól tervezhető és előre jelezhető védekezési szükségletet eredményez. Szólt még az egyéb, jelenlévő fenyegető tényezőkről. A vasúti átkelő, a közút veszélyforrásairól, amelyek tömeges baleset okozói lehetnek. A rendkívüli időjárás okozta fenyegetésről, az árvizek után kialakuló járványokról, a tüzek által okozott károkról, az esetleg közúton szállított veszélyes anyagok környezetbe jutásáról. Bár szerencsére Mártélyt ez alig, vagy egyáltalán nem érinti, említést tett a nukleáris, sugárbaesetekről, és az ilyenkor szükséges védekezési módokról. Mint kihangsúlyozta, a legnagyobb gyakorisággal számításba jöhető katasztrófa helyzet a kritikus infrastruktúra meghibásodása (például váratlan időjárási helyzetben), amely érintheti az áram, gáz, és vízellátást. Mint a világban létező egyéb katasztrófa helyzetekről, beszélt még a meghibásodott légitársaság lezuhanásáról, a folyamatosan erősödő terrorveszélyről, és a veszélyes hulladékok hatásairól.

Előadása végén megköszönte azt a kiemelkedő együttműködést és jó kapcsolatot, amely a szervezet, Mártély polgárőrsége, valamint a község polgármestere között működik, majd ifjúsági Polgári Védelmi csoport megalakulására tett javaslatot.

Második napirendi pontban Balogh Jánosné polgármester adott tájékoztatást a X. Mártélyi Kavalkád megrendezésének tapasztalatairól, költségeinek alakulásáról.

A Testület, részletesen megvitatta, nem csak ez utóbbi ren-

dezvény kapcsán felvetődött gondokat, és pozitívumokat, hanem a Kavalkád tíz évre visszanyúló történetének tükrében is a tapasztalatokat, terveket, és lehetőségeket, majd határozatba foglalta, hogy 2006-ban is megrendezésre kerül a Kavalkád, egyes, már kissé „lefutottnak” látszó programok elhagyásával, és minél több új és eredeti ötlet felhasználásával. Hosszas gondolkodás után a Kavalkád időpontját illetően a Testület maradt az augusztus 4-5-6-i megrendezés dátumában.

A Kavalkád pártolótól, szimpatizánsaitól azt kérik a képviselők, hogy ötleteikkel, elképzeléseikkel segítve az elkövetkezendő rendezvények sikerét, keddenként 16 órától jöjjenek el a Hivatal tanácstermébe, és mondják el észrevételeiket, elgondolásaikat, új ötleteiket, amelyek megvalósításában is hajlandók volnának segíteni szűkebb és tágabb közösségüknek.

A testületi ülést előterjesztések és interpellációk zárták

Pályázat intézményvezetői álláshely betöltésére

Kivonat

Készült Mártély község képviselő-testületének 2005. augusztus hó 29. napján megtartott 14. ülésének jegyzőkönyvéből.

223/2005. (VIII.29.) kt. határozat

Tárgy: Mártély Község Önkormányzat Kommunális Közmű Beruházó és Üzemeltető Intézmény intézményvezetői állás pályázati felhívása.

Határozat

Mártély Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. és a 77/1993. (VI.2.) Korm. rendelet alapján pályázatot ír ki a Mártély Község Önkormányzat Kommunális Közmű Beruházó és Üzemeltető Intézmény intézményvezetői állás betöltésére.

A pályázat feltételei: felsőfokú iskolai végzettség, az intézmény tevékenységi körének megfelelő gyakorlat, büntetlen előélet.

Bérezés: A hatályos jogszabályok szerint.

A pályázathoz csatolandó: 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány, iskolai végzettséget igazoló okirat másolata.

Pályázat benyújtásának határideje: A „KALÁRIS” című újságban történő megjelenést követő 15 nap.

A pályázatról felvilágosítást Balogh Jánosné polgármester nyújt.

Kavalkád értékelő összejevetel

Szintén szeptember 10-én szombaton 19 órától került sor a kavalkád értékelésére a Faluházban. A találkozón az elmúlt

10 év tapasztalatai alapján lehetőség volt megbeszélni a sikereket és kudarccokat egyaránt.

Tájékoztatás az állati hullák elhelyezéséről

Mártély Község Önkormányzata ezúton is tájékoztatja a falu lakóit, hogy az eddigi állati hulla gyűjtőhelyet, mely a Tánacsics utca végén található, a képviselő-testület döntése alapján bekerítették. Kisebbségi állati hullák elhelyezése esetén a Polgármesteri Hivatalban kell kérni a kulcsot. Kérik, hogy ne dobáljanak be elhullott állatokat.

Értesítés – ebzárlat és legeltetési tilalom elrendeléséről!

Mártély község Jegyzője értesíti a lakosságot, hogy a kerületi főállatorvos rendeletének értelmében, a rókák szokásos veszély elleni orális immunizációja (szájon át történő megelőző kezelése), miatt 2005. október 01-22-ig a község teljes közigazgatási területére **ebzárlatot, és teljes legeltetési tilalmat** rendel el!

Fenti időszakban különös figyelmet kell fordítani a kóbor ebek bejelentésére és befogására!

Felhívás – Munkalehetőség!

A mártélyi csatorna-beruházás kivitelezési munkálatait végző "Caementarius" Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. **férfi kézi munkaerőket keres.** Bérezés megegyezés szerint. Jelentkezni lehet a Polgármesteri Hivatalban Kádár Gyöngyi műszaki előadónál.

„Szúnyogűző Nap”

„Hogy Életük Legyen” Alapítvány az Ifjúságért és az Üdülőhely és Faluvédő – Szépítő Egyesület ismét megrendezte a már hagyományosnak számító Szúnyogűző napot 2005. szeptember 17-én szombaton 10 órától a mártélyi Tisza-parti fa játszótéren.

Álljon itt egy rövid, de hangulatos beszámoló, és beszéljenek a képek...

„Egy nap melyet csak a szúnyogok nem várnak” – szölt az elrettentő mottó a plakátokon. Az igazságot megvallva, a vérszívó állatok nem sokat törődtek a fenyegetéssel, s ha egy kicsit is elcsendesedett a szél, nyomban támadásba lendültek, és azóta is szedik „áldozataikat”. Mi viszont tudjuk: „A régész karrierje is a romokban hever”, ezért remélhetjük, lassan tényleg elillannak a mártélyi moszkitók.

E szép szombati napot azért így is sikerült eltöltenünk a Tisza parton. A reggeli kávé és pár bemelegítő lövés után (természetesen íjjal) nekiláttunk a terület elfoglalásának. Két-három fuvar, s már álltak is a sátrak, előkerültek a kézműves anyagok, játékok, sporteszközök és hamarosan szólt a vidám zene. A Tisza és a játszótér hangulatához jól illeszkedett a gólyalábazó, óriássakkal játszó, petángozó, patkót dobó, íjászok, fakanálbábút festő mosolygós fiatalok és régebben fiatalok látványa. Ezen a napon mindenki szúnyoggá változhatott, hiszen egy B. Kovács Emőke által megfestett képet bárki „felpróbálhatott”. Egyik legszimpatikusabb hely a „zsíros deszka”- sátor volt, főleg azért, mert itt lehetett a legjobbat „beszélgetni”. A vidámságot fokozta a napsütés, a madarak éneke, a gyerekek zsvajva, ja és valljuk be Pista bá' hűtött pálinkája is. Igazán nagy élményt nyújtott még a lovaskocsikázás, a lovaglás és az akadályverseny. Délután a kemény fizikai és szellemi megterhelés méltó jutalma a Béla bá' által főzött bográcsos halászlé lett, mely idén is megkoronázta a napot.

Hálás köszönetet mondunk a nap szervezésében segítőknek, az Üdülőhely és Faluvédő-szépítő Egyesület tagjainak, a Hogy Életük Legyen Alapítvány tagjainak, s külön köszönet azoknak az anyukáknak, apukáknak, akik szembe mertek szállni a szúnyogokkal vagy egyéb hátráltató körülményekkel, s eljöttek játszani, kikapcsolódni a gyerekeikkel.

Pótári Misa

Küzdelem a karikával

Népszerű volt a petáng (fémgolyókkal játszott, francia eredetű dobójáték)

Tündi állhatatosan kocsikáztatta a gyerekeket...

Kikukkolók

...Virág meg lovagoltatta.

Gyakorol a jövő horgászszemzedéke

Itt „termett“ a finom zsíros kenyér

Ízlik a halászlé,...

ÁMK hírek

Színházlátogatás

Az ÁMK színházlátogatást szervezett október 2-án vasárnap délután a budapesti Fővárosi Operettszínházba, ahol a résztvevők a Mágmás Miska c. operettet tekintették meg.

Ember a gáton – teljesítmény túra

Az idei évben is megrendezésre került az „Ember a gáton” gyalogos teljesítménytúra, melyen iskolánk is részt vett 46 fővel. Kicsik és nagyok egyaránt nagy izgalommal várták a megmérettetést. 20 percnyi buszozás és a rajtszámok felvétele után a Mindszenti komptól startolt a csipet-csapat. A legjobbak bő 1 óra, a ráérősek kb. 2 óra alatt teljesítették a mintegy 10 km-es távot. A gyaloglás befejeztével a mártélyi faluházban pihentük ki fáradalmainkat egy pohár forró tea mellett.

A résztvevők névsora: 2. osztályból Sipos Áron, 3. osztályból Kisalbert Krisztián, Molnár Anna, Tóbiás Zsolt, 4. osztályból Sipos Dominika, Daraki Ádám, Baranyi Nikolett, 5. osztályból Papp Dániel, Gazsi Szabina, Kovács Dávid, 6. osztályból: Szabó Teréz, Tóbiás Dóra, Bálint Zita, Mészáros Jennifer, Gardi Bence, 7. osztályból Kovács Gergely, Surinya Cintia, Tóth Péter, Tóth Bettina, Tóth Henrietta, Katona Kis Ádám, Deák Krisztina, Hetényi Zsuzsanna, Kőhalmi Norbert, Bordás Bence, Juhász József, 8. osztályból Tóbiás Ferenc, Tóth Beatrix, Sós Alíz, Kovács Krisztina, Bujdosó Dávid, Kmetykó Árpád, Kmegykó Bella, Danicska Bettina, Molnár Sándor, Kőhalmi Krisztián, Csatlós Renáta, Kulik Edina, Gábor János, Gál Judit, Sajti Kata, Újhelyi Tímea, Vacsi Gábor.

Bozsik-program

Iskolánk az idei évtől újra bekapcsolódott a Bozsik-program elnevezésű utánpótlás labdarúgó tornába. A mártélyi foci-

szerető diákok Szentesen mérhették össze tudásukat a velük egykorú, más településekről érkező focistákkal. A program lényege maga az örömteli játék, melyből kijutott bőven. Két alkalommal összesen 8 meccset játszott valamennyi korosztály. Az eredményesség itt másodlagos volt, de hogy a mártélyiak sem vallottak szégyent, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Brizik-Bodrogi István, Daraki Ádám és Papp Ádám is meghívást kapott a kiskörzeti válogatottba.

A program résztvevői: 98-99-es születésűek: Égető Zsolt, Bálint Róbert, Safarik Gábor, Safarik Martin, Palócz Roland, 96-97-es születésűek: Papp Ádám, Juhász Dániel, Lantos Dávid, Sipos Áron, Posta Ivó, Rostás Tibor, Tóbiás Zsolt, Kisalbert Krisztián, Palócz Sándor,

94-95-ös születésű: Daraki Ádám, Tatár Éva, Dánó Géza, Szűcs István, Brizik Bodrogi István, Kovács Dávid,

Dégáz-futás

Hagyományteremtő szándékkal 2005. szeptember 18-án néhány diákunk részt vett a Szegeden megrendezett Dégáz-futás elnevezésű szabadidős programon. A futás lényege, hogy az ember kipróbálhassa állóképességét a 3,5 km távon. Valamennyien sikeresen vettük ezt az akadályt. Igazi csapatot alkotva együtt futottunk át a célvonalon. A hazaúton megbeszéltük, hogy jövőre veletek ugyanitt.

Résztvevők: Sós Alíz, Kmetykó Árpád, Vacsi Gábor, Kenéz Edina, Baranyi Krisztián, Kőhalmi Norbert, Juhász József, Tóbiás Dóra, Nagy Gergely, Mészáros Jennifer.

Jótekonysági bál

Az ÁMK Óvodája Szülői Munkaközössége október 8-án jótekonysági bált rendez a Faluházban. Érdeklődni, jegyet igényelni az óvodában lehet.

Gondozási Központ hírei

Az Idősek Klubjának októberi programjai

- 5-6-án Térítési díjak befizetése a pénztári órák alatt.
- 7-én Fényterápia 9 órától: Juhász Nagy Bálintné.
- 10-én Írországi élménybeszámoló 10 órától: Joó Károlyné.
- 13-án Dr. Vörös Béla, a falu jegyzőjének bemutatkozása 10 órakor.
- 20-án Kézimunka kiállítás előkészítése, a hozott anyag rendezése az Idősek Napjára.
- 21-én Fényterápia 9 órától: Juhász Nagy Bálintné.
- 26-án Fehérnemű vásár 10 órától.
- 29-én Idősek Napja a Faluházban (szombaton 14 órától).

Minden kedden és szerdán gyógymasszírozás előjegyzés szerint, a kézimunkázók csoportfoglalkozása és ültorna időseknek 10 órától szerda délelőttként, - hétfőn és

csütörtökön délután 3-4 óráig z Optimista Csoport próbái. Felkészülés az Idősek Napjára – október 29.

Az orvosi rendelés idejéről érdeklődjenek!

A Gondozási Központban szeptember 22-én Szent-Mihály havával kapcsolatos népszokások, hagyományok felelevenítésére volt módjuk nyugdíjasainknak 10 órától.

Író-olvasó találkozó

Október 14-én pénteken 10 órától a Gondozási Központban tart író-olvasó találkozót Molnár László Gábor.

A patika nyitva tartása

A Kamilla Patika értesíti ügyfeleit, hogy a gyógyszerár minden nap 15-től 17 óráig tart nyitva.

2005. TANYAGONDNOKI SZOLGÁLAT HETI MUNKABEOSZTÁSA

Hétfő	Tanyai gyermekek intézménybe szállítása, előjegyzés szerinti szakorvosi vizsgálatokra szállítás, utógondozás, röntgen, ebédszállítás, szervező munka, felmérések, gyermekek tanyára szállítása az intézményekből.
Kedd	Tanyai gyermekszállítás, tanyai idősek vérvétele, gyógyszerellátása, egyéni szolgáltatások időseknek, laborszállítás, vásárlások egyéneknek, intézménynek, ebédszállítás, szervíz-szolgáltatások, gyermekek szállítása tanyára.
Szerda	Tanyai gyermekszállítás, ÁMK nagybevásárlás a konyhára, ebédszállítás, előjegyzett szolgáltatások intézményeknek, időseknek, szervezeteknek, gyermekek tanyára szállítása
Csütörtök	Tanyai gyermekszállítás, ívóvíz, gázipalack-csere, tanyasi idősek látogatása, igényfelmérések, ebédszállítás, előjegyzés szerint orvosi vizsgálatra szállítás, gyógyszerek kiváltása és kiszállítása a külterületre, gyermekek hazaszállítása
Péntek	Tanyai gyermekszállítás, lakossági és külterületi igények összegzése a következő heti munkaterv megszervezése, ebédszállítás, előjegyzés szerint egyéni szolgáltatások, hétvégi bevásárlás tanyaiaknak, gyermekek hazaszállítása

Az egyéni, önkormányzati, intézményi és a civil szervezetek igénybejelentéseiket **legalább 3 munkanappal előbb** jelezzék az előjegyzés egyeztetése miatt. Azonnali teljesítést csak kivételes esetben tudunk vállalni, a már felvállalt feladatok védelmében. Az alapszolgáltatások térítésmentesek, az azon felüli szolgáltatások díjai módosításig változatlanok.

Igénybejelentések: (62) 228-038, mobil: (30) 596-24-96, (30) 225-66-49, (30) 621-63-37.

Heti foglalkozások az idősek klubjában (állandó programok):

Hétfő	9 órától	Egészségügyi nap: súlymérés, vérnyomásmérés, vércukor-szint ellenőrzés. Gyógymasszírozás: Mészáros Magdolna Optimisták próbája: du. 15 órától (Joóné)	<u>Ügyfél-fogadás:</u> 9-11 óráig 13-15 óráig
Kedd	9 órától	Közösségi csoportok: sakk ,biliárd, kártyázás, lengőteke, rejtvényfejtés, Gyógymasszírozás: Mészáros Magdolna Videózás régi filmek, programokról fél 2-től	9-11 óráig 13-15 óráig
Szerda	9 órától 10 órától 13,30 órától	Kézimunkázók csoportfoglalkozása Hímzés, kötés, bábkészítés, horgolás, Folt-mozaik: vezeti Otlokán Sándorné Idős-torna: vezeti Megyeryné Erzsike Orvosi ellenőrzés: Dr. Neu Klára	9-11 óráig 13-15 óráig
Csütörtök	9 órától	Közösségi ünnepek: névnapok, előadások, Rendezvények, de. 10 órától Optimisták próbái du. 15 órától Újságok, hetilapok, hírek megbeszélése	9-11 óráig 13-15 óráig
Péntek	9 órától 10 órától	Aktuális tájékoztatók: rendeletek, hívalos értesítés, a következő heti program előkészítése, kihirdetése Fényterápia: Juhász-Nagy Bálintné	9-11 óráig
Szombat		Nyitva tartás igény szerint: kirándulás, túrák, nyugdíjas találkozók, szereplések idején és nincs alkalmilag szervezett programokkor.	

Domborműavatás

A Mártélyi Polgárőr, Tűz és Vagyonvédelmi Egyesület kezdeményezésére Mártély Község Önkormányzata az ÁMK Általános Iskola és az Üdülöhely és Faluvédő- Szépítő Egyesület a Mártélyi Önkéntes Tűzoltó Egylet megalapítójának Kmetykó Károly tanítónak az emlékére domborművet avatott 2005. szeptember 24-én 10 órakor a Papp Iskolánál.

Balogh Jánosné polgármester köszöntötte a megjelenteket, kiemelve, hogy milyen szerencsés az, amikor ilyen példamutatóan tudnak együttműködni magánszemélyek, civil szervezetek egy közös ügy érdekében, aminek eredményeként immár rövid időn belül második alkalommal tud Mártély méltó emléket állítani a múltját meghatározó személyiség emlékére.

Bérci Tamásné ÁMK intézményvezető mondott avatóbeszédet, amelyben Kmetykó Károlyról a néptanítóról beszélt, kiemelve példamutató pedagógiai munkásságát. Kmetykó Károly önkéntes tűzoltói kezdeményezését

egyesületi munkáját dr. Szöllősi Sándor, a Megyei Katasztrófavédelmi igazgató méltatta.

Az ünnepségen közreműködnek az iskola tanulói, Benkő Brigitta vezetésével.

És ismét csak beszéljenek szavak helyett a képek, amelyek az ünnepségen készültek...

Balogh Jánosné köszöntötte a szép számban egybegyűlteket

Bérci Tamásné avató beszédében Kmetykó Károlyról, a néptanítóról beszélt

Az emléktáblát lánya, Kmetykó Katalin leplezte le

Az emléktábla

A gyerekek szívhez szóló műsorral kedveskedtek

Borsos József a faluvédő egyesület elnöke adta át az általuk alapított Kmetykó Károly díjat

Az idei díjazott Arnóczky Györgyné Marika

Dr Barta Bertalanné – Kmettykó Katalin

Tiszteletadás

Az iskola tantermében kis házi kiállítással emlékeztek az egykori néptanítóra

Tóth Mihály kőfaragó mester és Erdős Péter festőművész az emléktábla és dombormű alkotói

Múlt és jelen – öreg tűzoltószekér és modern technikát hordozó tűzoltóautó

„Olyan volt, mint mikor az ég a földdel összeszakad...”

Így mesélte emlékeit az egyik egykori mártélyi szemtanú arról az 1937-es kettős tüzesetről, amelyben sajnálatos módon – két haláleset is bekövetkezett egykor...

Már létezett a Mártélyi Önkéntes Tűzoltó Egylet, köszönhetően Kmetykó Károly, Mártély egykori köztisztviselőjének és közszeretetének álló néptanítójának, aki az 1910-es évek végétől egészen 1953-ig volt a falu „mindenesé”, alig elvitatathatlan polihisztorja.

Mai szemmel nézve is megdöbbentő módon, rendkívül sokoldalú ember lévén, nagyon sok funkciót töltött be.

Színjátszó csoportot működtetett - betanítva a színdarabokat -, részt vett minden ünnep szervezésében, leveleket írt, mint az ének tanára kántori teendőket is ellátott, volt jegyző, anyakönyvvezető, és nem utolsósorban, az Önkéntes Tűzoltó Egylet életre hívója.

Senki ne gondolja, hogy az akkori lehetőségek még csak meg is közelítették a mai modern tűzkár-elhárítás lehetőségeit és eszközeit...

Csupán a közelmúltban a falu számára visszaszerzett kézi pumpás lajt-szekér és az akkoriban inkább tanyaközponthoz hasonlatos ritkán álló házak udvarain található ásott kutak vize, s a láncot alkotó emberek rémült, de bátor igyekezete lehetett egy esetleg az összes házat fenyegető tűzvész megfékezésének a módja.

Azon a szépen induló júliusi napon bensőséges ünnepséget rendeztek a Leventék Hódmezővásárhelyen, a népkerti Faszínházban. Ide tartott a falu apraja-nagyja. Visszaemlékezések szerint, már a Nagy Pál kanyarban jártak, amikor felfigyeltek a Tisza felől közelítő fekete, vészjósuló felhőtölgésre, amelyből rövidesen villámok sorozata ostromozta a falut...

Nem fordultak vissza... Talán azt gondolták: volt már, s lesz is ilyen.

A Mártélyon maradtak – jórészt idősek és gyerekek, s a „felügyelettel” megbízott felnőttek rémülten szemléltek a ritkán tapasztalható ítéletidőt. Sokan úgy emlékeznek, a toronyban felállított „tűzország”, amelynek lelkes tagjai jórészt gyerekek voltak, akik nagy felelősségnek tekintették, s mint ilyen „szolgálatot” mérhetetlenül élveztek az efféle feladatokat – akkor is működött

Dél körül járhatott az idő, amikor az akkori Tanya 2716-os házba (ma: Fő utca) belecsapott a villám. A ház lángra lobbanását követően Pótári János harangozó félrehúzta a harangot, mire az itthon maradottak kézi erővel húzva vonva a tűzoltószekert a közeli helyszínre érkeztek. Egészen apró gyerekek is segédkeztek a tűzoltásban, akik alig érték fel a pumpa fogantyúit, épp úgy, mint Hajós Jenő plébános úr, aki azonmód, reverendában emelte-húzta a szí-

vattyú karjait...

Még oltották ezt a tüzet, oly sikerrel, hogy a szomszédos ház meg is menekült a tűz tovaterjedésétől, amikor egy újabb villámcsapás következtében a mai Tiszai utca elején álló ház is lángra lobbant. A házban többen tartózkodtak, s hihetetlen módon egy édesanya az ölében reszkető kislányával együtt – meghalt. A családfeje még a másik tűz oltásánál segédkezett, amikor egyik rokona vitte a hírt a történetekről, ám hiába rohant, s rohantak többen a helyszínre, segíteni már nem tudtak.

Lóvontatású mentőkocsi vitte el a villámcsapottakat a háztól...

A tüzekeket eloltották.

Zsiga Ferenczi Aranka emlékei szerint rajta kívül az oltásnál még jelen voltak: Csanki János, Sziliczai Sándor, Bartók Ferenc (kinek házáat az első tűznél sikeresen megmenekítették), Kádár Imre, Gera Ernő, Hetényi Mihály, Girics Franciska, Kardos Piroska, Szabó János (aki akkoriban a faluban lakott), Zs. Ferenczi Ferenc, Pótári János, és a másik Szabó János, ki ma is Mártély melletti tanyáján él.

Ma is érthetetlen ezeknek a véletleneknek az egybeesése.

Egyvalami azonban példaértékű előrelátásról tesz tanúbizonyságot: Kmetykó Károly talán átlátta, megértette azt, mekkora veszélyeket rejt a gaztetejű, nádtetes parasztházak sora. Hogy mi történhetik – mint ahogyan az be is következett sajnos -, ha tűz üt ki. Ezért összefogásra, közös felelősségvállalásra buzdítva a falu lakóit, megalakította az Önkéntes Tűzoltó Egyletet. Ez a civil szervezet azután nem csak azon a napon, de később is sokszor bizonyította, hogy képes a helyzet magaslatán állva elhárítani, megfékezni a vörös kakas pusztító erejét. Akkor, amikor a vidéken élő emberek még olyan körülmények között éltek, amikor csak önmagukban, saját közösségük egészséges összefogásának erejében bízhattak.

Szerencsére ennek az elvnek és gyakorlatnak van ma méltó követője a Mártélyi Polgárőr, Tűz-és Vagyonvédelmi Közhasznú Egyesület képviselőjében.

A múlt tisztelete főhajtásra készített bennünket. A jelen és a jövő pedig magunkba vetett bizalomra kötelez, hogy bármikor, ha arra szükség kerül, elődeink nyomdokain haladva helyt tudjunk állni...

Ennek az útnak a nagyszerűségéről meggyőződve, gondolkunk most vissza kegyelettel és hálával egy olyan emberre, aki forradalmi lépést tett egykor annak érdekében, hogy a legszegényebb és legelhanyagottabb kis települések lakói is azt érezhessék: bizonyos mértékig uraik a saját sorsuk alakulásának.

-Szerkesztő-

Tisztelt Kaláris és Szóbeszéd rádió szerkesztősége, valamint mindazok, akik létrehozták és segítettek!

Én és környezetem köszönetét szeretném tolmácsolni! Hogy a mostanában megtépzott Kalárisban, és élő szóval is rangra emelték szülőfalunkat és otthonainkat. Szívesen olvassuk soraikat és hallgatjuk műsoraikat. Sok mindenért fejet hajtunk. Azért is, hogy közel 100 éves templomunk harangjának hangját is hallhatjuk a szelek szárnyán át; ilyenkor kezeink

ket önkéntelenül is imára kulcsoljuk. Továbbra is szeretettel várjuk a műsorokat és soraikat.

Azok nevében is küldöm levelem, akik megkértek rá, s általam őszinte véleményüket nyilvánítják.

Tisztelettel: Tóth Ernőné

Helyreigazítás

Tisztelt Olvasók!

Néha van a szerkesztőnek is kellemetlen, sőt szomorúságra okot adó kötelessége, amikor helyesbíteni kell az általa leírottakat, helyreigazítania saját magát, mert egyeseknek nem tetszik az amit leírt. Az, valóban szomorú eset. Úgy értem, ha a szerkesztőnek azért kell ezt tennie, mert valami külső erő hatására, vagy a hatalom nyomására kell visszakoznia, s nem azért, mert ő maga belátja, hogy tévedett... Hát ezért nem vagyok most szomorú, amikor Zsíros János kérésének megfelelően, aki kifogásolta, hogy a Kaláris előző számában helytelenül írtam az általa a rádióriportban

elmondottakra reagálva, hogy Dr. Lázár János nem lakossági fórumok sorozatos megtartásáról tett említést, hanem fogadóóráról. A hangfelvételt ismét meghallgatva töredelmesen kell beismernem: figyelmetlen voltam. Dr. Lázár János valóban fórumok minél gyakoribb megtartásáról beszélt, s igaz, hogy megemlítette e mellett a fogadóórát is, mégis Zsíros Jánosnak volt igaza! Ezúton kérek hát Tőle elnézést, s ígérem, nagyobb figyelemmel fogom tanulmányozni azokat a dokumentumokat, amelyekből a lapban idézni szeretnék.

Farkas Zoltán - szerkesztő

Galambposta

E rovatunkban az olvasók leveleinek, észrevételeinek s panaszainak adunk helyt. Fenntartjuk azonban a jogot, hogy etikai megfontolásból mérlegeljük a megjelentetés szükségességét vagy hogy rövidített és szerkesztett formában tárjuk ezek tartalmát Önök elé. A szerkesztőség, nem feltétlenül ért egyet ezen írások tartalmával.

Mártélyi gondok...

Tollat fogok a kezembe, mint tősgyökeres mártélyi. Én itt töltöttem gyermekkoromat, itt jártam általános (elemi) iskolába, és itt töltöttem a fiatalságomat. Ismerem a régi Mártélyiakat akik még megvannak.

Valamennyi mártélyi és az igazság érdekében írom le véleményemet a jelenleg megkezdett, illetve folytatandó csatorna-beruházásról.

A község polgármestere találta azt ki, már néhány évvel ezelőtt, mint ezt elmondta a helyi rádióban, és terjesztette 2004. márciusában a képviselő testület elé. Nyilvánvaló, nagy elismerést akart ezzel a tevékenységével elérni. Lehet, hogy ez nem sikerült.

Kapott is ajánlatot a beruházás kivitelezésére a Geotorr Rt. – től, amit elfogadott és a képviselő testület elé terjesztett. Nem lehet tudni, hogy a Testület mennyire fontolta meg a betervezést, de elfogadta, hiszen senki sem értette sem a pénzügyi, sem a műszaki megoldást. A mellett, hogy elfogadták, határozatot is hoztak az okmányok aláíratására. Hiszen az ajánlat kecsesítő volt. Mert az ajánlat szerint az Önkormányzatnak nem kerül semmibe, csak a lakoságnak, illetve a telektulajdonosoknak.

A Testület el is határozta – mindent félretéve –, hogy 2004. április 5-e és 10-e közötti időben aláírta a telektulajdonosokkal a vonatkozó szerződéseket.

Én nem ellenzem a csatorna építését, sőt aláírtam a szerződéseket, mivel az volt a tájékoztatás, hogy 170 ezer forint a teljes befizetés, vagy 77 hónapon keresztül havi 2.500 forint.

Akkor, kifogásoltam, hogy a demokratikus eljárást megsértették, mert a döntésből, a tájékoztatásból az érintett tulajdonosokat kihagyták. Arról most nem írok, hogy milyen következményekkel indokolták az aláírás mellőzését. Az okmányok aláíratása után csendben volt a dolog. Hozzáteszem, hogy az okmányok aláírása után nem kaptuk

meg a papírok egyetlen példányát sem.

Ezután akkor kezdtünk gondolkodni, hogy mibe vittek bele minket tulajdonosokat, amikor 2005. februárban megkaptuk a Fundamenta Bank üdvözetével a szerződések példányait. Látva a Bank üdvözetén az 5 millió 260.000 Ft. terhelést. Kérdezem én, a tulajdonosok közül, ki akart a Fundamenta Bankba belépni? Ezt a dolgot az ez év februári falugyűlésen szóvá tettem, nem kaptam rá választ. A Polgármester asszony „áskálódásnak” minősítette.

Ezek után kezdtünk többen keresgélni, érdeklődni, hogy mit is jelent ez nekünk. A Polgármester asszonytól és a testületi tagoktól (képviselőktől) azt a választ kaptuk, az az összeg minket nem érint, ne is törődjünk vele. Ellenben jogvégzett emberek, ügyvédek azt mondták, hogy igenis érint minket, a tulajdonunkat is.

Ezek után én magam is elmentem érdeklődni Bankhoz, Földhivatalhoz, és megtudtam, hogy az ingatlanomra nincs ráterhelve és egyelőre nem is lehet. Mi ezután több tulajdonostársammal interneten is érdeklődtünk az Ökotám és a Geotorr támogatásáról és tevékenységéről. Ezen keresztül tudtuk meg, hogy Nagybánhegyesen a Polgármester ismertette a lakossággal az említett csatorna-beruházási módot, amit az ottani lakosok elutasítottak. Ugyanígy, több helyről szereztünk információt. Így tudtuk meg azt is, hogy van olyan községi beruházás, ahol az Ökotám csak 45 %-os támogatást tudott nyújtani. Még azt is megtudtuk, hogy a szabálytalan közbeszerzési eljárás miatt a Közbeszerzési Főbizottság, több község önkormányzatát megbírságolta.

Az információk megszerzése után elmentem a Polgármester asszonyhoz a hivatalába, és feltártam az ismereteket. A Polgármester asszony a bírságolást akkor tagadta, ami a falugyűlésen igazolódott. Ugyanezen, a Polgármester asszony és általam történt beszélgetésen felmerült a fentebb említett 5.260.000 – forintos összeg kérdése, mire a Polgármester asszony kijelentette, hogy azzal nekünk tulajdonosoknak nem kell törődni, mert minket az nem érint. A valóságban ez nem így van, mert az egyik Fő utcai tulajdonos, egy vásárhelyi bankhoz fordult, és kedvezményes hitelt akart felvenni. Rövid időn belül kiderült, hogy a csatorna-beruházás miatt kapcsolata van a Fundamenta Bankkal. Azt a választ kapta, „amíg a Fundamenta tranzakció le nem telik, kedvezményes hitelt nem vehet fel!”

A másik probléma ezzel kapcsolatban az, hogy aláírt Megbízási Szerződés szerint az Önkormányzat kézfizető kezességét vállal. E szerződésnek ellentmond az ugyanakkor

aláírt Fundamenta szerződés, mi szerint az „engedményező a fentebbi összegű érdekeltségi hozzájárulás megfizetésére köteles a fentebb körülírt ingatlana után.” E szerződés tartalmazza az 5 millió 260 ezer forintot és minden személyi adatot, az adóazonosító számommal együtt. Ez is ellentmond annak az állításnak, hogy a fenti összeg a tulajdonosokat nem érinti. A futamidő 6.5 év, tehát hat és fél év. Ez idő alatt a második, vagy harmadik év után előfordulhat, hogy az Ökotám nem tudja a megfelelő támogatást biztosítani, netán mint alapítvány megszűnik, akkor előfordulhat, hogy a lakosságnak is többet kell fizetni, mint a havi 2.500 forint. Akkor mi lesz azzal, aki a kis nyugdíjából vagy a munkanélküli segélyből nem tud fizetni?

Feltételezem, hogy a Geotorr Rt. és az Ökotám az ajánlatukkal a Polgármestert, és a Testületet is félrevezették. Tehát ők sem láthatták tisztán, hogy hogyan működik ez a kivitelezési rendszer. Ezért kellett volna követelni, hogy a cégek falugyűlésen ismertessék a pénzügyi és kivitelezési folyamatot. De ezt nem tették, hanem teljesen a Geotorr Rt. utasítása szerint jártak el.

Azt hangoztatja a Testület, jegyzőkönyvben is szerepel, hogy „szándékosan nem vezettek félre senkit.” Ez az állítás, nem állja meg a helyét, mert a Cs.V.K. Társulat megalakítására készült és az aláírandó okmányok közé tett „Megbízólevelek”, talán véletlenül készültek el és véletlenül kerültek az aláírandó papírok közé? Aláírták ezeket, mivel azt feltételezték, hogy a Társulat megválasztására nem jönnek össze elegendően az aláírók. Ezért igenis felmerül az szándékosság ténye.

Azt sem értem, a Polgármester asszony miért mondja azt,

hogy néhányan rémhírekkel riogatják az embereket. Szerintem senki nem riogat semmilyen rémhírekkel. Az emberek arról beszélnek, amit az Állami Számvevőszék jelentése is tartalmaz. Már senki nem mondja, hogy talán a tulajdonára van terhelve az előírányzott fentebbi összeg. De tudható, hogy a Geotorr Rt. által folytatandó beruházás esetén igen nagy a kockázat. Ugyanis a csatorna-beruházás banki hitelének háttérét a mártélyi ingatlanok képezik. Az ingatlanok pedig a tulajdonosok neveihez vannak kötve. A tulajdonosok nevei pedig be vannak táplálva a Fundamenta Lakáskassza számítógépébe.

Mi néhányan elmentünk több olyan helyre, ahol már több éve működik a Geotorr Rt. által kivitelezett csatorna és szennyvíz-tisztító rendszer. Leginkább a használóktól érdeklődtünk a csatorna működéséről. Elmondták, hogy vannak hibák, van, ahol visszafolyik a szennyvíz a lakásba, takarékos vízmennyiséggel nem működik, szükséges a nagyobb mennyiségű vízhasználat, ami többletköltséggel jár. A verpeléti Polgármesteri Hivatal műszaki osztályvezetője is hasonlóan nyilatkozott, és hozzátette, legjobb megoldás a gravitációs elfolyás.

A rádió „Napközben” című műsorában a szennyvízcsatorna és a szennyvíztisztító hibáiról beszélt a dunavarsányi Polgármester asszony, amikor elmondta, hogy az érezhető bűz miatt nem lehet ablakot nyitni. Ezek nem rémhírek, hanem tapasztalatok.

Értesüléseim szerint ezideig senki nem tett olyan kijelentést, hogy nem kell a csatorna. Olyat viszont igen, hogy kell a szennyvízcsatorna, de nem ilyen áron és nem ilyen minőségben, amit a szerzett tapasztalatok bizonyítanak.

Mindszent, Szántó Kovács János u. 18.
Telefon: (30) 640-6834

HASIT – hőszigetelő

A K C I Ó

november 15-ig.

Belső falsték, homlokzatfesték és
vödrös vakolatok
számítógépes színkeverése
azonnal!

Nézzen be hozzánk!

A színek és a minőség szerelmeseinek üzlete!

Hangya Barkácsbolt

Ízelítő árainkból:

450 ml Ajax mosogatószer	209,-Ft
500 ml Jar mosogatószer	209,-Ft
3 kg Ariel + 10% ajándék mosópor	1849,-Ft
Vellaton krém hajfesték és hajszínező	599,-Ft
300 ml Palmolive tusfürdő	329,-Ft
250 ml Palmolive folyékony szappan	279,-Ft
Hajszárító	1600,-Ft
Kenyérpirító	2999,-Ft
Vasaló	2999,-Ft

Esőköpeny felnőtt és gyermek méretben, tornacipő, gumicsizma, munkaruha és cipő.

Penészölő, páraelszívó kapható!

Ami nincs készleten, legkésőbb 3 nap alatt meg hozzuk Önnek!

Termékeinket ingyen házhoz szállítjuk zárás után!

Cím: Mártély, Fő u. 64.

Az viszont gyerekes dolog, ami néhány nappal ezelőtt rendezett vacsorán történt, hogy papírokat osztottak ki, amiben kérdésként: „akarja-e az építés folytatását, vállalja-e az azzal kapcsolatos terheket?” Ez csak „kavarás”, hiszen a rejtve begyűjtött aláírásokkal az ingatlanulajdonosok már vállalták. A szerződés felmondásával kapcsolatos következményeket pedig annak kell vállalni aki belekezdett, illetve belement ebbe a megoldásba, tehát az Önkormányzat-

nak, Képviselő Testületnek.

Azért fogtam ezen írásba, hogy az igazságosságot és a tisztánlátást elősegítsem.

Remélem a műszaki megoldásokban is lesznek pozitív, kedvező változások.

Zsíros János
nyugállományú mérnök-őrnagy

Eredetiben

És itt had álljon egy nagyon furcsa levél... Természetesen – névtelen. Nem az újság szerkesztősége kapta, hanem a község polgármestere postán. No komment!

Tisztelt B Polgármester Asszony

Bebizonyosodot hogy a Csatorna létrehozása szinte lehetetlen
Mi alakítottunk egy bizottságot hogy segíthesünk Dr Lázár János-
Országgyűlési Képviselőnek hogy meg akadályozzuk a Csatorna létre jöttét
Az volna a kérésünk hogy azonnai hatájjal állítsa le a Csatornázást
Még nem késő mert az adosok Bötönébe fog kerülni a lakosság összefogá
sával mindent meg teszünk anak érdekében hogy meg akadályozzuk
a Csatorna meglétét amenyibe nem állítja le a Csatorna építését
Sujosab eszközökhöz fojamodunk Lemondásra kényszerítjük már is meg
kelet volna tenni Tüntetésekét kezdeményzünk a lakosság segítsé-
ségével végül az irodájában egy két Gránát majd igazságot fo szolgál
tatni majd a lakását is lakhatatlanná teszük mivel hogy az adozok
Pénzéből bővítetteegy bizalmas Képviselő társuk mindent elmândot hogy
mittud ha kal tanuskodik is főleg az akit meg félelmitették meg ha
nem írja alá a dokumentumokat mehet az állásából minden kifog derülni
Kérjük hogy még nem késő vonja vissza a Csatornását még mások meg nem
Teszik huzon el a francba ijen Polgár mestere nincs a lakoságnak
szüksége meg biztunk önben és be csapta a lakoságot szegény időseket
betegeket rokkantakat aszt ajáljuk hogy még nem rendeződik a Csatorna
ügye ne kerüljön az emberek elé mert nagy az indulat Legjob ha
leállítja a Csatorna építését így mindenki békében ma ellenkező
esetbe sujos problémák követ keznek. Vad

Igazság Ügyi Bizottság Irta.

Megbizunk Dr Lázár János

Országgyűlési Képviselő^{ben} és segítségére leszünk
hogy az igazság létre jöjön.

Szent Mihály körül...

Elhaladtuk Szent Mihály napját. Szeptember 29-e után, ha az idő engedte, hazahordták a kukoricát a gazdák. A kukoricafosztásra, vagy másként tengerihántóra, máléfejtőre meghívták a szomszédokat, rokonokat, ismerős leányokat, legényeket, és egymást felváltva kisegítve kalákában tisztították meg a kukoricacsöveket a csuhétól. A nők feladata volt a fosztás nagyja, a férfiak meg a kukorica egy részét

összefonták a rajta hagyott csuhénál fogva. A segítők a háziasszony főtt kukoricával, almával, dióval, szilvával, süteménnyel, néhol „kóttésztával”, a gazda pedig mézes pálinkával, borral kínálta. A közösen végzett munka jó alkalom volt a szórakozásra, ismerkedésre. A kukoricát sokszor énekszó mellett fosztották, de tehetősebb gazda zenészeket is fogadott ez alkalomra. Egy-egy kupac fosztása után táncra perdültek, majd tovább folytatták a munkát. Szívesen hallgatták a jó mesélők történeteit, közben tréfálkoztak egymással. A legények üszkös kukoricával kenték be a lányok arcát, vagy egymás fejére tették a kukoricahajat. Ha piros csövet találtak, helyenként jó termést, szerencsét jósoltak, a lányok pedig férjhezmenetelük időpontját. A legények gyakran jelmezekbe öltözve tréfálkoztak a fosztókkal, és ijesztgették a lányokat.

A munka befejezésekor áldomást ittak, és sokszor hajnalig táncoltak. Mielőtt a segítők hazamentek, még megbeszélték, legközelebb kihez mennek dolgozni...

Bakonyi Ildikó

Öregapám, meg a sánta ló...

Emlékszem egy esetre, amikor az egész család ki lett „vezényelve”, kukoricát törni...

Azért írom, hogy egy esetre, mert ez a többenél is emlékezetesebb, s merthogy egyébként, minden évben ki voltunk vezényelve, sok-sok éven keresztül. Ki a megmondhatója mitől, mitől nem, a vők, otthon zúgolódva ugyan, de feleségeik kedvében járva, mindannyiszor hajlottak az öreg kívánságainak eleget tenni – bár előre tudták a végkifejletet, ami ezekben az esetekben annyit jelentett: nem megy majd simán.

A kukoricatörés, ahogy mondani szokás, „jó buli” lett volna, mert rendszeren nem hőségben kellett végezni, hanem aranylő őszben, mikor már hajnalonként dér csípi meg a fák koronáját, s csillogó harmatos fehérséggel teríti le a mezők szőnyegein a pókhálókat Szeptember. Ez többnyire felszárad, s ez nagyon is jó, mert a törők, nem caplatnak bokáig a sárban, amikor is a cipőre, csizmára ragadó vendégmarasztaló fűvel, gazzal vegyes csomóktól egy idő után már menni is alig bírnak, nemhogy dolgozni.

Ilyenkor, sok finom enni, (s a felnőtteknek innivaló) is került menet közben, s ha példának okáért ezen az ominózus kukoricatörésen a sorcsomókat, apámnak és a sógorának nem olyan kasokkal kellett volna összehordaniuk, amelyeknek egy idő után önállósította magát az alja, mondhatni nagyon kellemes betakarítás lett volna – így azonban nem, sőt a vége sem sikeredett valami túl jóra.

Tán avíttasak voltak a kasok, talán a földön tárolták őket, amitől a vessző, amiből a kosárfonó csinálta elrothadt, nem tudni, mindenesetre egyszer csak volt alja, nincs alja... Nagy, vesszővel körbevett feneketlen lyuk.

Lett morgolódás, szitkozódás, és a bűnbak keresése, de nem volt mit tenni, némi helyszíni javításokkal nagy nehezen összetoldozták, madzagdarabokkal, és drótokkal, amit a föld végében lévő almáskert kerítéséről „szereztek”. A hevenyészve összetákolt alkalmatosságokkal azután szó szerint ínszakasztó kínkeservvel, hordták össze a termést.

Bár emlékeim szerint végig tréfásan morgolódtak, még ez is belefért volna egy jó hangulatú családi „összetartásba”, hanem, ami ezután következett... ajvé!

Mert amint rendre mindennel elkészültek, kiropogtatták elsajdult csontjaikat, kisvártatva kiderült, hogy az én drága nagyapám, valami okból elfelejtett szólni a fuvarosnak, amitől elég komoly lincshangulat alakult ki. Néhány percig úgy tűnt, a gyakorlati „lebonyolítás” oroszlánrészét a családott nők vállalják magukra, ezért Tata serényen felpattant „Komár” típusú mopedjára, s szent ígéretet tett, hogy minél rövidebb időn belül megjelenik a teherszállító lovas kocsival, majd porfelleget húzva maga után, elporoszkált...

Motorral az egész nem volt nagy távolság, csak hát ugye, melyik fuvaros lesz otthon, s ki tudja mikorra érnek ide? Ez olyan talány volt, amire senki élő ember ott válaszolni nem tudott volna... Így azután a kinnrekedt család kénytelen-kelletlen nekifogott a maradék ennivalók elfogyasztásának, s pihentetve, beszélgetve várta nagyapám érkezését.

Ahogy telt az idő, a sorcsomókon heverő asszonyok közül valaki indítványozta, hogy biciklivel utána kéne tán menni, de a fáradt, pillanatnyilag jóllakott, s épp ezért meglehetősen lusta férfinép a javaslatot egyöntetűen leszavazta... heverték tovább.

Egyszerre csak, szépen beesteledett.

A hűvös őszi estében összebújva terítették magukra mindenféle kiskabátot, rossz zsákot, s immár étlen-szomjan kuporogtak a sorcsomókon, a hátukat, végtagaikat fájdalmasan nyomó kemény kukoricacsöveken, amelyeket hiába igazgattak, az első mozdulatra ugyanolyan összevisszaságba rendeződtek, mint előtte. Reménytelenül és dühösen hánykolódtak. Ekkor már mindannyian tudták, hogy valami nagyon fontos és halaszthatatlan ügy az én „amúgy” megbízható nagyapámat eltéríthette.

Volt, aki szerint nem talált fuvarost, akadt, aki szerint már megint elromlott a motorja, megint mások a legrosszabbra gondoltak, hogy az úton történt vele „valami”.

Ez utóbbiaknak igazuk volt ugyan, mert valami tényleg történt, de e történés mibenlétét egyelőre kideríteni lehetetlen volt, épp ezért tenni sem igen tehettek ellene semmit. El is határozták kollektíve, hogy ezért a cserbenhagyásért attól a perctől kezdve bojkottálják az öreg mindennemű „parasztizálását”, azután a ledolgozott hosszú nap fáradalmi elnyomták őket.

Álomtalan álomba merültek.

Kora hajnalban eszméltek fel félig dermedten, összefagyva, elkékült szájszájlel, nyikorgó vétagokkal a lovas kocsi zörömbölésére, ahogy az eszeveszett tempóban közeledett a kövesúton...

Csak a dramaturgia fényesítéséért nem mondanám, de csoda volt nagyapám kiérkezése akkor reggel a kocsin. Hátul, a kocsiderékban hánykolódott a „Komár” moped, elől a csillogó szemű fuvaros hajtotta ostorral a lovakat mint az ördög, (amit piros szemei is igazolni látszottak), miközben Tata erősen kapaszkodott az ülésvasba. Jó még, hogy fel nem borultak, amint nagy svunggal bekanyarodtak a kövesútról a föld előtti dűlőútra.

A lovakon csillogott az izzadság – ebből én rögtön láttam, hogy tényleg siettek. Csörömpölt a szerszám, s jól hallatszott amint fogaikon forgatták a zablát. Nagyapám őszülő haja megcsillan az őszi napsugárban, ahogy valahol elveszett svájcisapkája egykori helyét végigsimította; szóval nekem ez az egész gyönyörű és fenséges volt. A bevonulás.

Kézifékkal álltak meg, a lovak horkantottak, és lábukkal dobbantottak... Ámulva és reszketeg álmosan, (valószínűleg tátott szájjal) néztem ezt a hajnali „jelenést”, s csak akkor zökkentem ki a „csodálkozásból”, mikor a megfagyott család, fenyegetően kezdte körbefogni a kocsit...

Mint egy korai Jancsó filmben. Összeszorított foggal, késpenge vékonyságú ajkakkal, arcukon a szegénylegények megtörhetetlen gyűlöletével nézték Nagyapámat, elől a nők, elszántan.

Az öreg, csak okos ember volt, mert meg se próbált mentegetőzni, (pláne leszállni a kocsirol), csak lesütötte szemét, s a fuvarosra nézett oldalt, aki erre – igaz kicsit akadozó nyelvel –, de rögtön elkezdte mondani, a valószínűleg hosszasan megbeszélte szöveget...

Azt is lehetett tudni, s a hallottak alapján mindenkiben bizonyossá is vált, hogy a „mögbeszélés” nem holmi iskolában, vagy a templomban történhetett, hanem egy egészen más rendeltetésű helyen, ahol némi segédlettel, nagyon magvas gondolatokat sajátíthat el az ember...

- Az úgy vót, teccik tudni – fordult az asszonyok felé a tagbaszakadt, lapáttenyerű rettentően vörös szemű fuvaros szelíden, – hogy gyütt a Fődesi úr, oszt én mán ki vótam fogva... Késő is vót mán, mög az égyik lú, egész nap húzta a hátsó lábát röndösen, mondok azt mög köll nézni, mer' gallyra mögy... Szóval pihentetni köllött na...! Mög mán szomjas is vótam, mer' egész álló nap nyeltem a szénport, miégymás, hát mondok: ugyan gyüjjön mán át kedves Fődesi úr ide a szomszédba, oszt mögigyunk égy korsó sört..., talán. Hát mondhatom – nézett elismerően és csillogó szemmel mellette ülő, fejét szerényen lesütő Nagyapámra – nem igön akart gyünni elsőbb, de oszt hogy mégint mondom, hogy annak a lónak így is, úgy is pihenni köll égy kicsit, csak mögtért... ugyé – Úgyhogy én vagyok a hibás kiskezicsókolom..., mer' hát..., nem is tagadom: kicsit ottragattunk...

A hatás frenetikus volt.

A „kicsit ottragadtunk” kifejezésre, amely még az elvárhatónál is nagyobb pofátlanságot feltételezett – különösen az éjjel a jéghideg és kemény kukoricán kuporogni kényszerült, és elgémberedett asszonyok szemében, akik még pisilni is a nyílt táblán leguggolva tudtak csak, közszemlére bocsátva ezen nagyon intim cselekedetüket a szerencsére néptelen és kihaltan tűnő határban –, biz isten még a késő őszi legyek zümmögését is hallani véltem a pirkadó órán; talán erre mondhatta a költő: „szó bennszakad...”

A mai napig nem tudom, hogy nagyapámat mindvégig félrefordított fejű, szüzlányosan bűnbánó arckifejezése, vagy az előadott monológ elképzelhetetlen groteszsége mentette-e meg, de emlékszem, hogy – méghozzá – valamelyik férfi hisztérikus felnyerítése oldotta fel a pattanásig feszült helyzetet, mielőtt a család nőtagjai tettelegességgel fokozódó ellenérzéseiknek adhattak volna hangot. A bábeli zűrzavarban, a felső hangtartományokban egy jól érthető női hang kifejezetten nagyapám elhunyt édesanyjának azt a bizonyos, kellemetlenebb illatú hátsó fertályát emlegette, amit még élő hölgyek esetében is illetlenség, azután mindenki össze-viszsa beszélt, s csak egy gyakorlatiasabb férfiember kérdezte meg harsányan végre:

- Oszt nekünk nem hoztatok sömmit...?

Dehogynem hoztak, hogyne hoztak volna, csak hát, a probléma illetően megoldódása előtt még véletlenül sem mertek előhozakodni a folyadékneveléssel. Igaz, semmi mással sem.

Most azonban pillanatok alatt előkerült egy-két csatos üveg, pálinkával, és hűvös, illatos sörral, s egy kisdemizon bor is, amiből a nagy ijedtségre való tekintettel az asszonyok is kortyoltak zsörtölődve ugyan, de ahogy emlékszem: hosszan, és jó mélyeket.

A munka aztán gyorsan meglett, s mi gyerekek élvezettel döcögtünk a kocsin a kukorica tetején egész hazáig, s visongva dúrtuk lefelé az udvar végében, ahol azután esténként a fal sarkán égő lámpa gyenge fényénél szépen meg lettek fosztva a csövek..., nagy nevetések közepette, és kalákában.

Akkor már lehetett vidámodni. Hatalmas jókedvvel beszélni, nevetgélni a megesett csúfságról, merthogy elmúlt, s nagyobb baj nem esett. Mi gyerekek, minél jobban neveltünk, annál jobban behajszoltuk magunkat és egymást a megbolázhatatlan gurgulázó, fuldokló nevetésbe, s ha mégoly akarattal igyekeztünk is megkomolyodni mikor a felnőttek megelégték a hancúrozást, hát rendre olyan érzése volt az

embernek, (főként, ha ismét visszagondolt rá), hogy ellenállhatatlanul fog azonnal kiszakadni a saját száján... a halálos röhöghetnéktől. Pedig a felnőttek voltak, akik mindannyian egymás szavába vágva mesélték a nekik legellenállhatatlanabb részleteket. Fuldoklásig kacagtak azokon a történeteken, (élén nagyapámmal), aki ekkorra felszabadult „főhőse” lett a történetnek, s csak most értesült azokról a nagyon fontos apróságokról, amelyek megtörténtek, megtörténhetek volna, s amelyeket Ő ott akkor nem is láthatott, merthogy jogos félelmében a bakon ült a fuvaros mellett szigorúan lehajtott fejjel... és valószínűleg imádkozva (ami be kell vallanom nem volt mindennapos szokása), és reszketve.

Ez a történet is beíródott hát a családi kalendáriumba... a többi mellé!

De egyben szállóigévé is vált, minden olyan esetre nézve, amikor valaki beláthatatlan időn túl teljesít valamit, vagy érkezik meg egy találkozóra, s nyilvánvalóan tudható, hogy ezt a késedelmet, nem külső természeti erők, vagy események akadályoztatása miatt követi el, hogy azt mondja:

- Na ez is annyira igyekszik, mint öregapátok a sánta lúval...

Farkas Csamangó Zoltán

Legenda és hagyomány...

Lehet, hogy most magamra haragítom a következő beszélgetés szereplőjét – bár remélem nem így lesz -, mégsem hallgathatom el annak az eseménynek, örömteli alkalomnak az előzményét, amely megelőzte az ideai Kmetykó Károly díj átadását, amit az Üdülőhely Faluvédő-és Szépítő Egyesület adományozott idén második alkalommal, összekötve ezt az emléktábla és dombormű avatás ünnepségével.

Most már tudjuk, hogy az ideai díjazott Arnóczky Györgyné Marika lett, ám köszönhetően a szervezők ilyen esetben „kötelező” tiktartásának, maga a díjazott erről mit sem tudott. Igazság szerint mindenki úgy gondolta, hogy elegendő, ha átadnak személyesen egy meghívót és kihangsúlyozzák, milyen tisztelettel és szeretettel várják erre az ünnepségre.

Nagyban zajlott már az események sora, amikor néhányan arra figyeltünk fel, sehol nem látjuk Marikát. Gyors „kupaktanács” után autóba pattantam, s odaérve, majd „berontva” a házba, a díjazottat a hajnal óta folyó csirkekopasztás utáni rövid pihenő közben találtam...

- Marika, légy szíves öltözz! Viszlek az ünnepségre. – mondtam -, Te kapod idén a Kmetykó Károly díjat.

Ilyenkor kap az ember egy gyors szívrohamot, de becsületére legyen mondva, Marika röpke néhány perc alatt elkészült, s épp abban a pillanatban ért a helyszínre, mikor Borsos József az Egyesület elnöke kimondta az ideai díjazott nevét.

Bár ezen most már jót mosolygunk, de higgyék el, nem volt irigylésre méltó helyzetben szegény.

FZ.: - Mit éreztél?

A. Gy.-né: - Első pillanatban rémületet, azután, ahogy tudatosult bennem a közlés, a szétáradó örömet...

FZ.: - Talán az az igazság, hogy mindenki úgy gondolta, minthogy általában minden eseményen részt veszel, ami a faluban történik, most is ott leszel, no, és hát meglepetésnek is szánták.

A. Gy.-né: - Bizony ez sikerült! Régen volt ekkora meglepetésben részem. De nagyon megható és felemelő volt...

FZ.: - Aki ismer közelebbről, tudja, milyen figyelemmel kíséred a falu dolgait, nemcsak a jelenben, de a múltat is. Megkérlek, mondj néhány gondolatot a díj névadójáról.

A. Gy.-né: - Kmetykó Károly kinevezéssel lett Mártély állami tanítója. Személyében kiváló képességekkel megáldott, művelt embert kapott a falu. A tanítónak mindenhez kellett érteni. Közigazgatásban és a jogi ismeretekben is jártasnak kellett lenni. Hódmezővásárhely külterület I. számú iskolája itt Mártélyon épült fel 1929-ben, ahova elsőként Kmetykó Károly költözött be feleségével Csomor Mária tanítónővel. (Később ugyanebbe a lakásba költözött Hajdú János igazgató-tanító, majd Papp György tanító a családjával.)

Kmetykó Károlyt mindenki ismerte a faluban. Sokoldalú és aktív volt, 1953-ig élt itt, majd Hódmezővásárhelyre költözött. Irtléte alatt letette névjegyét, s ma már legenda övezi. Akik ismerték, csak jót és szépet mondanak róla, akik nem ismerték, áhítattal hallgatják a róla szóló legendákat. Hittant oktatott, ha épp nem volt más hitoktató. Még Feketehalomra is kijárt, sárban, hóban, fagyban, szikrázó napsütésben. Színjátszó csoportot működtetett, s ő is tanította be a színdarabokat. Részt vett a Tisza ünnepek megszervezésében, amelyek igen nagy tömegeket vonzottak. A Tisza varázsa idecsalogatta a városi nép apraját-nagyját, az értelmiséget, a művészeket, különösen a festőket.

Volt levanteoktató, a méhészek vezetője, sőt, mint ahogyan az a nagyon szép emléktáblán is szerepel, az önkéntes tűzoltóság megalapítója és vezetője. Alapvetően persze tanított. Szeretettel bánt a reá bízott fiatalsággal. Valóban atyai szeretettel vette őket körül. Ez a szeretet a magja a ma is élő legendának. Tanítványai egyöntetű szeretettel emlegetik. Mivel ezek a még ma is élő diákok tisztelettel és emlékező szeretettel gondolnak rá, ezért nagyon jó és kegyeletteljes

dolog, hogy felkerült egykori szeretett lakóhelye, az iskola falára ez az emléktábla. Egy olyan alkotás, amely két nagyszerű ember kezemunkája. Mindketten nagyon sokat tettek és tesznek is Mártély kultúrájáért. Ők Erdős Péter és Tóth Mihály...

F.Z.: - Sajnos, hogy most közbevetőleg ezt kell mondanom, de ebben a rohanó világban mindinkább úgy tűnik, a legendákat életben kell tartani valakiknek, mert különben feledésbe merülhetnek, vagy rosszabb esetben végképp meg is szűnnek.

A. Gy.-né: - Valóban. S ha már így megtehetem, nem is mulasztom el felemlíteni azokat, akiknek köszönhetően ez a mi mártélyi legendánk fennmaradt, s eredményeként ilyen szép tiszteletadással tudunk adózni egy jelentős személyiségnek. Tisztelet azoknak, akik őrizték és felélesztették a hagyományt: elsősorban Tóth Ernőné Zsiga Arankának, Balázs Jánosnének, Tóth Mihálynak, a régi tanítványoknak és a ma élő igényes fiataloknak, hagyományörzőknek. És a „Polgáröröknek”, akik az egykori önkéntes tűzoltók hagyományaként tovább folytatják a munkát és kezdeményezői voltak ennek a táblaavatásnak. És a „Faluvédőknek” is, akik felkarolták a javaslatot, s hogy mindannyian egy akarattal elkezdték a hagyomány újraélesztését, ápolását.

F.Z.: - Az első Kmettyó Károly díjat Aranka néni kapta...

A. Gy.-né: - Igen. Nagyon helyesen. Ő volt, aki az ötlet felvetője volt, hogy nem szabad elfelejteni azt az embert, aki olyan sokat tett Mártélyért. Ez az asszony, idestova egy fél életen át a mártélyi történelem megmentésén fáradozik. Milyen szerencse, hogy gyermekei – Aranka és Misi – átvéve édesanyjuk rajongó érdeklődését, lelkileg és művészileg is tovább viszik a múlt megőrzését, és eseményeinek méltó emléket állító törekvését!

F.Z.: - Nagyon jóleső hallgatni, hogy ilyen elismerően beszélsz ezekről a dolgokról. Tudom, nemigen szeretsz magadról beszélni, de ez a díj jó alkalom nekem, hogy kifaggassalak a múlttól, amelynek nyilván nagy szerepe volt a díj odaítélésében, - s a falu lakóihoz fűződő kapcsolatodról.

A. Gy.-né: - A díj odaítélése teljesen váratlanul ért! Sőt, azt is mondhatom, szerintem nem érdemeltem meg. Sok erre érdemesebb embert ismerek, akik életüket a közösségért áldozták önzetlenül. Én – úgy érzem – életemnek csak egy részét tudtam feláldozni erre.

F.Z.: - Tudom, hogy ezt most nem a kötelező szerénység mondatja veled, de, hidd el nekem, nem „véletlenül” esett rád a választás. Sok-sok előzménye van ennek...

A. Gy.-né: - Akkor kezdődhetett minden, amikor 50 évvel ezelőtt, mint kihelyezett agronómus bekerültem a falu életébe... Nem könnyű esztendőök voltak azok. Jött 1956, s ellentmondásos időket élt a falu. Emlékszem, a „Járásnak” 1957-ben azt jelentettem, hogy a község területén az októberi események hatására nem volt olyan eset, amikor a Tsz-t erőszakosan feloszlatták volna, s nem volt olyan jelenség sem, hogy jogtalanul elhurcoltak volna valami értéket a Tsz-ekből...

F.Z.: - Akárhogy nézem is, ez tudatosan, vagy tudattalanul is védelmet adhatott sok embernek.

A. Gy.-né: - Talán... Így még nem is gondoltam végig az eseményeket. Tettem, amit úgy éreztem tenni kell. Itt voltunk, s mint ember, és mint agronómus is igyekeztem bekapcsolódni a falu életébe – ritmusába. Ezüstkalászos tanfolyamot tartottam. Alapító tagja lettem az újraserveződött Olvasókörmnek, Kenéz Jánosnéval és többekkel.

Tagja lettem az akkor már jól működő Faluvédő Egyesületnek is, amelynek kiváló létrehozója Balázsné Tóth Aranka volt, s nagyon szép eredményekkel dicsekedhetek. Sok, Mártélyt meghatározó épület felújítása, megőrzése köszönhető nekik, hisz kiváló tervezőket, művészeket nyert meg az ügynek. Támogattam a falusi értelmiség baráti társaságának létrejöttét. Végső soron, s ezt őszintén így érzem, sikerült jó viszonyt kialakítanom a falu lakosságával. Befogadtak, s ezt illet, illik meghálálni. Igyekeztem megismerni az embereket, s akik akartak, megismertek. Igyekeztem senkinek sem kárt okozni. Azután tagja, majd elnöke lettem az „Add a kezed” Mozgássérültek Egyesületének...

F.Z.: - Talán fel sem tűnt neked, de miközben hallgatlak, egyre az jár a fejemben, mennyi párhuzamosság érezhető Kmettyó Károly életének eseményei és a te életed eseményei között. Talán, mert mindkét pálya, foglalkozás kemény, és emberpróbáló.

A. Gy.-né: - Igen! De, s ezt jó lenne, ha nem csak én gondolnám így, a lelkem egész életemben érzékeny maradt a föld szeretete, a kultúra, az emberi sorsok iránt. És szeretem a leírt szavakat is. A regényeket, verseket. Azért is éreztem úgy talán egyszer a közelmúltban, hogy nem lehet az, s nem szeretném, ha elvesznének a faluban élő asszonyok múltba révedő verssorai. Hogy ezek ne köttessenek egy csokorba. Ezért jelentettük meg az első verseskötetet az Egyesület támogatásával. Ez a kis kötet is a múltat, a hagyományt ápolja. Tóth Ernőné, Szabó Lajosné Nagy Kata, Horváth Jánosné, és Balázsné Tóth Aranka versei és írásai vannak ebben.

F.Z.: - Mi az ami először eszedbe jut, amikor a most megkapott díjra gondolsz?

A. Gy.-né: - A felém áradó szeretetet, amelyért nagyon hálás vagyok, s amely még így idős korban is több és jobb munkára serkent. Nagy baj, hogy az életem leáldozóban van, s bánt, hogy nem lehetek eléggé hálás azoknak, akik megbíztak bennem, és hitet adnak most is a további életemhez. Ettől a gondolattól el is érzékenyültem... S hogy mi jut eszembe még? Talán, hogy azt kívánom ennek a falunak, s az embereknek, hogy a legenda, a legendák éljenek tovább. És hogy az utódok ápolják tovább a hagyományt, és éltsék soká-soká mindazt, ami legendás...

-Szerkesztő-

A Székkutas és Vidéke Takarékszövetkezet új nyitvatartása:

Hétfő – szerda: 8.30-12 óráig, ebédszünet után 12.30-16.30-ig
Kedd – csütörtök – péntek: 8.30-12.30-ig

Az egyházak hírei

A római Katolikus Egyház vasárnaponként fél 12-kor várja a híveket községünk templomába, ahol Seidl Ambrus plébános úr tart Szentmisét.

Vasárnaponként 11 órától Kocsis Tamás ref. lelkész tart Istentiszteletet az imaházban, melyre várják a gyülekezet tagjait.

Focihírek

Új évad indult futballcsapatunknál

Lelkes fiatalok alkotta labdarúgó csapatunk, mely a tavalyi évet eddigi legjobb eredménnyel zárta, újra elindult a megyei bajnokság küzdőterén.

A csapat, nagy reménnyel készült az alapozás időszakában, amire minden esélye meg is volt, hiszen a több év alatt kialakult jó csapatszellem és játék már az eredményekben is mutatkozott. Sajnos az utolsó pillanatban két játékos is eligazolt a csapattól, ami megbontotta a már összeszokott gárda játékát. De a fiúk, nem adták fel, és két újonnan igazolt játékosal kiegészített társaság újraformálódva igyekszik megkeseríteni ellenfelei „életét”. Az eddig lejátszott mérkőzések mérlege: 3 győzelem és 3 döntetlen, 3 vereség. Kiemelkedő eredménynek számít, hogy a Mártély SK a Magyar Kupában eljutott a tavaszi fordulókig és már a megye legjobb tíz csapatába került. Az első fordulóban nem kis meglepetésre a csapatunknál két osztállyal erősebb, megyei I. osztályban szereplő Csanádpalotát búcsúztatta 3:1 arányú győzelemmel.

A pálya szélén újra felhangzott a „Hajrá Mártély”, és a nagyszerű szurkolótábor hértől-hétre, mintegy tizenkettedik játékosként ott van, s ott „küzd” a csapattal.

Eredmények:

2005. augusztus 13.	Ferencszállás - Mártély	3:0
2005. augusztus 21.	Mártély - Földeák	1:1
2005. augusztus 28.	Eperjes - Mártély	3:2
2005. szeptember 4.	Mártély - Szőreg	1:1
2005. szeptember 10.	Ambrózfalva - Mártély	0:5
2005. szeptember 18.	Mártély - Algyő	0:1
2005. szeptember 24.	Maroslele - Mártély	1:3

Magyar Kupamérkőzésen:

Derekegyház - Mártély	1:1
Mártély - Csanádpalota	3:1

Apróhírdetések

Favágást vállalok. Ugyanott gázpumpa eladó. Mártély, Béke u. 8. Mobil: (30) 621-6293.

Többféle ízletes **mézfajta** kapható. Petőfi u. 2.

Zippzárvarrás, ruhajavítást, alja felvarrást vállalok. Békési Sándorné. Mártély, Kinizsi u. 17. sz. alatt. Tel: 228-161, (30) 462-7302. Ugyanott: (tartósítószer-mentes) savanyított hasáb, és apró káposzta folyamatosan kapható - egész nap.

Beépített és hordozható **cserépkályhák** átrakása, tisztítása, javítása. Nagy Zsolt. Érdeklődni: a (70) 215-6023-as mobilszámon.

Akácmez van eladó. Ady E. u. 3.

Festést, mázolás, tapétázást, homlokzatfestést, számlaképesen, referenciával, rövid határidőre, modern anyagokkal, garanciával vállalok. Kis Zoltán Mártély, Táncsics M. u. 8. Tel.: (70) 215-9749.

Benzines **betonkeverő** bérelhető. Kiskertek rotálását, kerítésoszlopok lefűrészt, kerítések teljes körű kivitelezését vállalom. Ugyanitt gépi talajfúró bérelhető. Tel.: (30) 265-2305.

200 literes **villanybojler** és összeállítógép eladó. Tel.: (70) 948-7134.

BERETTA C 24-es gázkazán eladó. Új, garanciás. Irányár: 145 E Ft. Tel.: (20) 255-1636.

Mangalica süldők és malacok eladók. Tel.: (30)910-0598

Eladó **téli alma** (Jonathán, Idared, Mutsu, Golden delicious) 100 Ft/kg, Körte (boskobak) befőzni való és étkezésre is kiváló. Érdeklődni: Csúcs Imre Község ház u. 3. Tel.: 228-187.

Eladó építőanyagok: különböző méretű gerendák, deszkák, pallók, ajtólapok, ablakok, lécek, ácskapcsok, betonvas 3-5 mm, 22 db 6 m-es villanyoszlop újszerű állapotban, 1 db 6 m-es oszlop betongyámmal és villanyóra szekrényel.

Autóalkatrészek: Dacia 1300-as kombihoz új alkatrészek, hengerfejtömítések, egyéb tömítések, csapágyak, gömbcsuklók és sok másféle tartozék (újak!). ARO új kuplungtárcsa. Skoda 105-S hengerfejtömítések és sok egyéb. IKARUSZ 211-es első híd. Érdeklődni: Mártély, Fő u. 66/A Tel.: 62 228-443

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉS

Klivinyi Krisztiánnak és Kovács Rékának (Zrínyi u. 3.) Balázs Vencel nevű kisfiuk született.

Tóth Zsoltnak és Kardos Ágnesnek (Béke u. 17.) Lotti Gréta nevű kislányuk született.

Közérdekű telefonszámok

Mentő:	241-680	Közp. szám: 104
Tűzoltóság Hmvhely:	242-233	Közp. szám: 105
Rendőrség Hmvhely:	535-960	Közp. szám: 107
Közzet megbizott:	(20) 2095-336	
Polgárőrség:	228-043	
Kórház-rendelőintézet Hmvhely:	532 222	
Orvosi rendelő – Mártély:	228-020	
Polgármesteri Hivatal:	528-062	
Iskola:	528-060	
Óvoda:	228-035	
Idősek Klubja:	228-038	
Any- és Csecsemővédő Intézet:	228-450	
„Szóbeszéd” rádió:	228 599	

Impresszum

Szerkeszti: Lupus Design Bt. Munkatársak: Farkas Zoltán szerkesztő, Borsos József, Sajti Imréné, Sándorné János Mária, Zsótér Gábor, Balázs Jánosné tiszteletbeli munkatárs, az egykori mártélyi újság megálmodója, elindítója.

Szerkesztőség: Mártély, Tiszai u. 14. Tel: 228-556, E-mail: lupuska@invitel.hu. Kiadja: Mártély község Önkormányzata.

Nyomdai előkészítés: Tóth Zsolt. Nyomdai munkálatok: Szoliter Nyomda - Hódmezővásárhely, Szabadság tér 73.